

بقلم شرف الدین میرزا قهرمانی

- ۶ -

## یک سلسله اسناد تاریخی

### ترجمه نوشتۀ خواجه طور بک غلام

عالیجاه‌ها کاغذیکه در هشتم ماه دیکمبر که آنالیجاه و بالبوز دولت روسیه نوشته بود در همازروز نویسنده بالبوز مذکور در نزد بنده گفت که کاغذ آن عالیجاه بالبوز رسید اما چون آنجوابی که من زبانی بالعالیجاه عرض کرد جوابی بود که من از جانب خود شنیده بودم گفتم در اینصورت بالبوز مذکور در این خصوص جوابی با نوشته بالعالیجاه توانست بدهد اما حال باز میگویم چه طوری که پیش از این گفتم که در قرانطین انتظار شما را دارند تحریرافی یاش در هشتم ماه دیکمبر سنۀ هزار و هشتصد و بیست و شش عیسوی بنده خواجه طور غلام کمترین بعد از گرفتن جواب مذکور را از خواجه طور بک لاید شدم از برای اهلینان کاغذی رسماً سر کرده قرانطین نوشته امر را مشخص کنم که دست آویزی در دست داشته باشم که بعد داخل قرانطین شوم که صورت آن کاغذ در ذیل میباشد

۷۹۱

سرکرده اولی فیصری که در قرانطین اسقولان میباشد معلوم شود که کبریکورایوانویچ نام نویسنده بالبوز دولت روسیه که در اینولا میباشد بمن زبانی اظهار کرد حکمی در باب داخل شدن شما باشبرد سرحد روسیه بقرانطین اسقولان رسیده است و آنها حاضر میباشند که شما را قبول بگندن الحال استدعا دارم مراء تحضیر سازید که آیا این حکم چنین حکمی است که من ای باشبرد بتوانم داخل سرحد روسیه شوم طوریکه پیش ازین من از اسلامبول بجناب کوت نصلرود وزیر امور خارجه به یطریخ اظهار کرده ام و دیگر چند روز میباشد قاعدة مانند در قرانطین فیصری و دیگر بعد از تمام شدن وعده آیا مرخصی بیرون آمدن هست با نیست و از کدام راه باید روانه یطریخ شوم در اینخصوص منتظر جواب شما میباشم تحریرافی یاش در بیست و هفتم ماه نویمبر سنۀ هزار و هشتصد و بیست و شش عیسوی بنده داود ملک شاه نظر شاپور زاده

کمترین بعد از نوشتن کاغذ مذکور بخواجه طور بک غلام سیردرروانه بقرانطین اسقولان کردم غلام مذکور رفته کاغذ را داده جوابی رسماً گرفته بس گشت چه طوریکه ترجمه ایشان در ذیل بیانست.

عالیجاه‌ها قرانطین اسقولان با حرمت تمام جواب به سؤال آنالیجاه میدهد که حکم از جانب جنral اتشوف با رسیده است و راهرا باز کرده است که ما عالیجاه را بی باشبرد قبول داخل سرحد و وارد قرانطین اسقولان بگنیم و بیست و

چهار روز بمحض قاعده انتقالیجه را در قرانطین محافظت نمایم و بعد از تمام شدن وعده آنوقت عالیجه از هر سمتی که صلاح بداند برقرار اختیار با خودش است اما فقط بالتفافی و مستحضری جنرال مذکور چرا که مأموریت با اوست که بعد از وارد شدن آنالیجه بقرانطین مذکور اظهار نمائیم تحریرافی قرانطین استولن در بیست و هشتم ماه نویمبر سنه هزار و هشتصد و بیست و شش هیسوی هزار و نهصد و چهل و یکم کاغذ رسمی

کمترین بعد از گرفتن جواب مذکور چون از بابت بسیاری سرمای آن طرف تدارک دیگر لازم بود از بابت بالا پوشها و غیره تمام کرده راهی میشدیم در حین راهی شدن از پاش بطر ایوانه و پیچ فرانسیس قوف نام پاش ترجمان بالیوز مذکور نزدکمترین آمد و حکم تازه اظهار کرد که در ذیل بیان می شود

کاغذیکه در دست داشت این طور بود که از جانب وزیر امور خارجه روسیه بیکاربکی اودهسا جنرال فراف یالین نام میباشد نوشته شده و ان نیز ببالیوز مذکور فرستاده است که بکمترین اظهار نمایند مضمونش این بود که بدادو خان افهار کید که چون در اسلامیوں مصلحت گذار دولت ما باشیرد رسمی بشما نداد لازم بود که شما در همانجا منتظر جواب میشیدی و اینقدر تصديع کشید نمی آمدی بهر حال چون در طرف شما متارکه شده است و از جانب دولت ایران ایلچی از برای گفتگو بسرحد آمده امیراطور نیز کافه امور و اختیار آن جانب را بسدار گرجستان رجوع فرموده اند که باید در انجعا گفتگو شده امر را طی نمایند و در خصوص یك امر از دو طرف حرف زدن درست نیست در این صورت امدن شما را امیراطور منع فرمودند این مطلب را که ترجمان مذکور خواهد و تقریر کرد کمترین صورت آن کاغذ را از آن طلب نمود ندادند بعد از آن در این باب یکظفرا کاغذ علیحده ببالیوز نوشتم که یکجواب رسمی در باب برگشتن کمترین در دست داشته باشم که ترجمه آن کاغذ در ذیل بیان میباشد .

### ترجمه کاغذ سیم که ببالیوز مذکور نوشته شده است

در بیست و هشتم ماه دیکمبر سر کرده قرانطین استولن جوابی رسمی با تحریر ببا فرستاده بود که در خصوص داخل شدن ما بسرحد روسیه حکم بایشان رسیده است و حاضر میباشند که بی باشیرد بقرانطین استولن قبول بگشند و موجب نوشته سرکرده مذکور ایندوستدار هم تدارک لازمه را دیده روانه سرحد میبودم در حین راهی شدن ما بسکی از صاحب منصبهای بالیوزی اینولا نزد ایندوستدار امده یك حکمی خلاف حکم اوی با اظهار کرد ولیکن در حین رسیدن آن کاغذ رسمی از قرانطین بایندوستدار در همازور عرضه علیحده با تاثار مخصوص بجانب ایران بخاکای مبارک نواب نایب السلطنه العالیه العالیه فرستادم که ما روانه طرف روسیه شدیم در اینصورت استدعا دارم اندوستدار یکجوابی رسمی

نوشته در باب این حکم آخری بما بدینه که در دست ما در باب برگشتن دست اویزی باشد و انشاء الله که چنین استدعای رسمی ایندوسنار را قبول کرده جواب را بنویسید تحریر افی یاش در یازدهم ماه دیکه مبر سنه هزار و هشتصد و بیست و شش عیسوی بنده داود ملک شاه نظر شاپور زاده بعد از فرستادن کاغذ مذکور کمترین جوابی آمد از بالیوز مذکور در ذیل بیان می شود

### ترجمه جواب بالیوز مذکور

والیعجا ها ایندوسنار بواساطه (۱) باش ترجمان بالیوز قبصه‌ی مستحضری تمام از حکم امیراطور اعظم روسیه که در حق انغالیجاه فرموده بودند اظههار کرده ام و حال هم مضایقه ندارم که تکرار بالمالیجاه در جواب نوشته شما که به ایندوسنار حرمت کرده بتاريخ امروز نوشته بودید مستحضری پدهند الحال باحرمت اظهار میشود و موافق بمضمون اولی که بعد از چنین حکمی که از جانب امیراطور اعظم که در حق آفالیجاه شده است میباشد که انفالیجاه درست داشته باشد که دیگر بهیچ طریق داخل شدن شما بخالک روسیه ممکن نیست و هیچ منتظری دیگر در باب نوشتجات شما که بوزیر قصری شده است لازم نیست زیرا کافه امور و اختیار انجام را امیراطور اعظم بسردار گرجستان رجوع فرموده اند تحریر افی یاش در سیم ماه دیکه مبر سنه هزار و هشتصد و بیست و شش عیسوی بنده قسطنطین لیلی بالیوز روسیه دریاش

کمترین بعد از گرفتن این جواب از بالیوز مذکور صورتش در بر داشته با صورت کاغذ سرکرده قرانطین بجانب وزیر امور خارجه دولت روسیه کوئن نصلرود با نوشتجات مخصوص از جانب کمترین به یطری برخ فرستادم که ترجمه آن نوشتجات در ذیل بیان میباشد

صاحب ادبیت و ششم ماه زومیر آنصاصبی با تحریر اظهار نودم در باب جوابی که زبانی در قرانطین اسقولان یکمترین رسیده بود در بی تفتیش بود که از فونسول باش که در اینولا هست حکم مذکور را مشخص کنم نشد در این خصوص لاید شدم که با تحریر از اختیار دار قرانطین اسقولان پرسم چطوری که یرسیدم و جوابی رسمی با تحریر بوجوب حکمی که باو شده بود بن دادند بهمانطور که صورت نوشته بندے با صورت جواب نوشته آنها با این کاغذ بخدمت آنصاصبی فرستادم و بعد از آن بوجوب حکم تدارک خود را دیده که در دوم ماه دیکه مبر داخل قرانطین مذکور شوم ولیکن در هین روانه شدن کمترین از یاش بقرانطین یطر ایوانه ویچ قرنستوف ندورنی سویدنیک نامی از جانب بالیوز باینولا پیش بندے آمد و یک کاغذی بینده نشان داد که گویا همان کاغذ از جانب آنصاصبی

(۱) در اصل همینطور نوشته شده و صحیحش ( بواساطه ) است

بنایب بکلر بگی او دسا جنرال کراف بالن فام نوشته شده است و نایب مذکور هم همان کاغذ را بایلوز اینولا فرستاده است که بینده نشان داده مطلب را اظهار کنند چه طوریکه اظهار نمود بر این مضمون که اولا ایلچی دولت ما که در اسلامبول میباشد قبول نکرد که باشبردی در باب داخل شدن شما بخاک روسیه بشما بد هد لازم نبود که شما زحمت کشیده تا باینچا باینی چون در طرف گرجستان متار که شده است و از جانب دولت ایران ایلچی آمد است بسرحد گفتگو کند امیراطور اعظم نیز جمیع امورات و اختیارات آنطرف را بسربدار گرجستان محو فرموده اند که در آنجا گفتگو کرده امر را طی بکنید در اینباب از دو طرف گفتگو کردن درست بست موافق حکم امیراطور آمدن شما باینچا موقوف شد صاحبا اولا آمدن بندی بی باشبرد تا باینچا با حکم دولت ما بود که خود سر و دیگر کمال خاطر جمعی داشتم که از برای کمترین راه کشاده میباشد به سبب اینکه رأی مبارک امیراطور روسیه بینده معلوم بود جنرال یوت سود بورکون ایلچی آن دولت که در سن هزار و هشتصد و شانزده در دار السلطنه یاریس ملاقات کرده در نظر داشتم و گفته اش آنبوود که فکر دولت ما این است که در میان خودش و دولت ایران بی واسطه مطلب دیگر را فهمیده باشند و دایمآ دوستی بین دولتين مضبوط باشد و همین مطلب را در وقتی بندی بخاک یای مبارک شاه و نواب نایب السلطنه العلیه العالیه عرض و اظهار کرده ام و ایندفعه هم آمدن بندی نه همین در باب یك امری بود بلکه در خصوص چندین امرها میبود باتفقیش تمام صلاح دولتين را مشخص نمایم و باین خاطر جمیع منتظر جواب میبودم که موافق خاطر جمیع خود حکم اولی بمن رسید و بندی هم بزودی بخاک یای نواب نایب السلطنه با تانار مخصوص عرض نمودم الحال این حکم آخری کمترین را به نظر انداخت به سبب اینکه لازم بود با تفبیش تمام مستعمری از امر دولت ایران بهم میرساند و دیگر گفتگو در سرحد میگردند خلاصه کلام بموجب این حکم آخری جواب با تحریری از بایلوز آن دولت گرفته روانه جانب ایران شدم و صورت جواب بایلوز مذکور را با این کاغذ بخدمت آن صاحبی فرستادم که همان نوشته دست آویز کرده بر گشتم تا معلوم گردد تحریر افی یاش در بست و یکم دیکمبر سن هزار هشتاد و بیست و شش عیسوی

#### بنده داود ملک شاه نظر شایور زاده

کمترین بعد از نوشتن این کاغذ با صورت های کاغذ های مذکور ملغوفه کرده بایلوز دولت فرانسه تسلیم گرده بایلچی دولت فرانسه که در بطریخ میباشد فرستاده که او بوزیر امور خارجه دولت روسیه تسلیم نماید فيما بعد جمیع گذارشات را بوزیر امور خارجه نماید و دیگر بوزیر خارجه فرانسه نوشته و بایلوزان ایشان تسلیم نموده تا بفرستند بعد از آن مراجعت نمودیم .